

Puolustuspoliittinen osasto

8.5.2019

VN/3137/2018-PLM-8

Eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle ja puolustusvaliokunnalle

Viite: UTP 9/2008 vp - Valtioneuvoston selvitys Naton rauhankumppanuusohjelmasta; Suomen PARP-neuvottelut

Suomen ja Naton välinen kumppanuusyhteistyö; kevään 2019 PARP-neuvottelut

Valiokunnille annetaan selvitys Suomen osallistumisesta Naton suunnittelu- ja arviointiprosessiin (Planning and Review Process, PARP), joka on osa Naton kanssa tehtävää säännöllistä kumppanuusyhteistyötä.

PARP-prosessin kuvaus

Naton suunnittelu- ja arviointiprosessin tavoitteena on kehittää kumppanimaiden sotilaallisia suorituskykyjä ja yhteistoimintakykyä sekä valmiuksia osallistua sotilaalliseen kriisinhallintaan. Prosessin tavoitteena on myös edistää avoimuutta ja tiedonvaihtoa. Jokainen kumppanimaa osallistuu kumppanuusyhteistyöhön sellaisella laajuudella kuin itse katsoo tarkoituksenmukaiseksi.

Naton suunnittelu- ja arviointiprosessi etenee kahden vuoden jaksoissa. Joka toinen vuosi sovitaan uusista kumppanuustavoitteista (Partnership Goals) ja joka toinen vuosi vastataan suunnittelukyselyyn (PARP Survey). Vuoden 2019 keväänä oli vuorossa suunnittelukysely ja maakohtaiset arviot.

Suomi ja PARP

Suomi on osallistunut PARP-prosessiin vuodesta 1995 alkaen. Suomelle PARP-prosessista on muodostunut tärkeä instrumentti puolustusvoimien suorituskykyjen ja yhteistoimintakyvyn kehittämisessä. PARP-prosessin kumppanuustavoitteiden avulla kehitetään myös valmiuksia osallistua sotilaalliseen kriisinhallintaan.

Suomen kumppanuustavoitteet valitaan puolustusvoimien kehittämistarpeiden perusteella siten, että ne tuottavat mahdollisimman paljon lisäarvoa puolustusvoimien suorituskykyjen kehittämiselle.

Naton suorituskykyvaatimukset, standardit ja toimintamallit muodostavat pohjan lähes kaikelle kansainväliselle puolustusyhteistyölle. Ne ovat yhteisesti hyväksytty perusta myös EU:n piirissä tapahtuvassa suorituskykyjen kehittämisessä sekä pohjoismaisessa puolustusyhteistyössä. Kumppanuusyhteistyön kautta Suomi saa suorituskykyvaatimusten, standardien ja toimintamallien lisäksi myös tarvittavan tietotaidon ja tuen monikansalliselle koulutus- ja harjoitustoiminnalle, sotilaalliselle kriisinhallinnalle sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnalle. Naton neliportaisen Operational Capabilities Concept

8.5.2019

VN/3137/2018-PLM-8

Puolustuspoliittinen osasto

(OCC) -arviointiprosessin mukaisesti arvioidaan harjoitusten yhteydessä myös suomalaisjoukkojen suoritus- ja yhteistoimintakykyä.

Suomi on omassa Nato-yhteistyössään pyrkinyt käytännön tasolla edistämään EU-Nato –läpinäkyvyyttä ja suunnitteluprosessien koordinoitua. Esimerkki tästä on Suomen päätös kutsua EU:n edustajat sekä kahdenvälisiin että monenvälisiin PARP-neuvotteluihin. Lisäksi Suomi on toimittanut oman vastauksensa PARP-suunnittelukyselyyn samalla myös EU:lle.

Suomen viimeisin kumppanuustavoitepaketti (2018-2024) sisältää yhteensä 34 kumppanuustavoitetta, joista 17 on kaikille puolustushaaroille yhteisiä, 6 maavoimien, 6 merivoimien ja 5 ilmavoimien tavoitetta. Tavoitteiden valinnassa on huomioitu turvallisuusympäristön muutos ja sen myötä korostuvat suorituskyyvyt kuten esimerkiksi tilantietoisuus ja hybridiuhkiin vastaaminen.

PARP-prosessi keväällä 2019

Nyt käynnissä olevalla kierroksella PARP-prosessissa on vuorossa suunnittelukysely ja maakohtainen arvio. PARP:in maakohtaisen arvion yhteydessä on tarkoitus ennen muuta arvioida edistystä kumppanuustavoitteiden saavuttamisessa. Arviot hyödyntä, ja siitä kannattaako joitakin kumppanuustavoitteita jatkaa ja/tai ottaa uusia tavoitteita, tehdään uuden kumppanuustavoitepaketin laadinnan yhteydessä.

Kahdenväliset PARP-neuvottelut Suomen ja Naton välillä järjestettiin 2.-3.4.2019 puolustusministeriössä. Suomen delegaatiota johti yksikön johtaja Otto Saxén puolustusministeriöstä ja siihen kuului virkamiehiä puolustusministeriöstä, puolustusvoimista, ulkoasiainministeriöstä ja Suomen Nato-edustustosta. Naton delegaatiota johti Naton puolustus suunnitteluyksikön johtaja Paul Savereux Naton kansainvälisen sihteeristön puolustuspolitiikan ja -suunnittelun osastolta (IS DPP). Naton delegaatiossa oli kansainvälisen sihteeristön lisäksi edustettuna strategisen tason transformaatioesikunta (ACT) sekä Naton Euroopan joukkojen esikunta (SHAPE). Suomi oli kutsunut tarkkailijoiksi EU:n sotilasesikunnan (EUMS) ja Euroopan puolustusviraston (EDA), joista jälkimmäinen osallistui. Kahdenvälisissä neuvotteluissa työstiin Suomen maa-arvion luonnosta, jonka Naton sihteeristö oli laatinut.

Kahdenvälisten neuvottelujen havaintojen pohjalta viimeisteltyä asiakirjaa käsitellään monenvälisessä PARP-kuulemisessa Naton päämajassa Brysselissä 16.5.2019. Kuulemisessa muilla mailla on tilaisuus esittää Suomelle kysymyksiä. Monenvälisen kuulemisen jälkeen asiakirja hyväksytään hiljaisuusmenettelyssä.

Maa-arviossa Suomi näyttäytyy korkeatasoiset suorituskyyvyt omaavana ja puolustuksestaan hyvin huolehtivana kumppanina, joka keskittyy oman alueensa puolustamiseen ja joka tekee aktiivista puolustusyhteistyötä. Arviossa on nostettu esiin muun muassa valmiuden sekä puolustushaarojen yhteisoperaatioiden merkitys. Lisäksi arviossa on noteerattu Suomen puolustusvoimien uusi lakisääntöinen tehtävä kansainvälisen avun annosta ja sen vastaanottamisesta. Nato kiinnittää huomiota myös siihen, että puolustuskyyvyn kehittämistä on tuettu useilla lainsäädäntöhankkeilla, joilla mahdollistetaan puolustusvoimien toimintavapaus niin rauhan kuin kriisin aikana. Nato suosittelee Suomelle, että se jatkaa tiivistä kahden- ja monenvälistä puolustusyhteistyötä sekä kohdistaa riittävät resurssit puolustukseensa. Maa-arvio toteaa Suomen edistyneen hyvin 34 kumppanuustavoitteensa toimeenpanossa.